

KANDIDATNUMMER

3170

Sidetall

1

av

3

Husk å skrive kandidatnummer og sidetall på hver side av besvarelsen!

ISSN 0130

Intensivt mellomkurs i norsk, trinn III

Skriftlig eksamen

4 timer

Den internasjonale sommerskole

Universitetet i Oslo

2014

I. Lytteprøve**Spørsmål. Svar med hele setninger. Skriv svarene på dette arket.**1. Hvilke to betydninger har ordet *sapmi*?1. Geografiske området der samene har bodd.2. De etniske folke gruppe samene.

2. Hva er Nordkalotten?

Nordkalotten er landene eller områder hvor de samene bor.
Norge, Sverige, Finland og halvøye i Russland.

3. Hvilke faktorer kan en same basere sin identitet på?

De baserer sin identitet på genetikk, morsmål og personlige
ønsker, eller kompinasjon av disse.

4. Hvordan fungerte siida-systemet som grunnlag for å organisere det tradisjonelle samiske samfunnet?

Siida-systemet var ikke fornuftig for å organisere
det tradisjonelle samiske samfunnet siden de var fanger og jeger, som hadde
i små grupper -

5. Hva var årsaken til at samene aldri greide å mobilisere noen særlig motstand mot koloniseringen av territoriene deres?

* på grunn av siida systemet som fungerte dårlig slik
* ~~Koloniser~~ at de ^{ikke} kunne organisere seg -

6. Nevn to eksempler på hvordan fornuftspolitikken overfor samene ble praktisert.

1- språk politikken (Barna må studere bare på norsk)2- Jordbruks politikken (De kunne ikke kjøpe hvis de ikke snakket, leste og
skrive norsk).

7. Hva står det i paragraf 110a i Grunnloven?

Myndigheten skulle legge til rette samekultur
i tillegg bygget myndigheten same ting

8. Hvilken oppgave har Nordisk sameråd?

Hoved oppgaven er samarbeid mellom organisasjonene i
områdene hvor samene bor.9. Hvilken funksjon hadde *noaiden* i det gamle samiske samfunnet?Noaiden var den åndelig leder
Samene tror at naturen hadde funnet seg selv.

10. Hvem var Lars Levi Læstadius?

Han var den som førte religiøs bevegelse i 1840-årene
Han hadde et konservativt syn på Kristendom.

II: Tekst med oppgaver

Tiåret som teller

(Aftenposten, 15.9.2013)

Populærkulturen vil ha oss til å dyrke ungdomstiden til vi er langt oppi trettiårene. Det kan være en tabbe.

- Ah, tjuårene.

BI-studenten Junaid Khan (26) smaker fornøyd på ordet.

- Jeg kaller det "det gyldne tiår". Man tror man kan få til hva som helst, alle drømmer skal gå i oppfyllelse.

Avgjørende

Tjuårene er den perioden i livet som har størst innflytelse på voksenlivet. Vi tar mer enn 80 prosent av våre mest betydningsfulle beslutninger før vi fyller 35, ifølge den amerikanske psykologen, professoren og forfatteren Meg Jay.

① I sin bok *The defining decade: Why your twenties matter* uttrykker hun bekymring over at dagens unge roter bort tjuårene i den tro at de har all verdens tid til å finne ut hvem de er, hva de vil med livet sitt og hvordan de skal utnytte de viktige tjuårene.

Finne seg selv

Ord som *kidults* og *twixters* oppsto i USA på midten av 2000-tallet for å beskrive en ny og raskt voksende gruppe av unge mennesker i tju- og trettiårene. Mange av dem aner ikke hva de skal gjøre, hvor de skal bo og hvem de skal leve sammen med. De lurar på om de skal bli fotografer, advokater eller partyarrangører.

- Denne usikkerheten gjør dem bekymret. De blir forsørget av foreldrene, er uten forpliktelser, gjerne universitetsutdannet, men har i beste fall en lavtlønnet jobb, sier Jay.

- I dag handler "ung voksen"-perioden om sosiale forandringer: Flytte hjemmefra, etablere seg i egen bolig, fullføre utdanning, etablere seg på arbeidsmarkedet og utforske kjærlighetslivet. Økt individualisering gir økte valgmuligheter, men også økt ansvar for eget livsløp, sier NOVA-forskeren Christer Hyggen.

- Jeg mener det er viktig at vi ikke bare fordømmer dem som "umodne voksne", men anerkjenner at de er i en fase som er viktig, sier Hyggen.

Også psykolog Meg Jay mener medier og populærkultur må slutte å bruke uttrykk som kidults og twixters fordi det bidrar til banalisering. Hvis man ikke får gjort nok i tjueårene, blir det desto mer som må realiseres i trettiårene.

Store forventninger

- Det er ikke de unges skyld at de i dag har for store forventninger til hva livet skal by på, hevder trendforsker og sosialantropolog Gunn Helen Øye.
- Alle generasjoner har et handlingsmønster som speiler samfunnet de lever i. Denne generasjonen er blitt sånn på grunn av noe.

Hun kaller dem «fordi-generasjonen»: De unge som kun gjør det som kan skrives på CV-en. De er vokst opp med støttende foreldre og er blitt sosialisert inn i samfunnsgrupper som dyrker dyktighet. Det blir dermed tydelige ytterpunkter, med de flinke som lykkes i alt på ene siden, og de som faller helt utenfor på den andre.

For sin egen skyld

Junaid Khan (26) sluttet på studiene på BI i Nydalen for noen år siden, men er tilbake på skolebenken etter å ha tenkt seg grundig om.

- Jeg testet arbeidslivet i noen år, men til slutt innså jeg det selv: Utdanning er viktig. Og når du selv innser det, at du gjør det for din egen og ikke for noen andres skyld, da er du blitt voksen, sier Khan.

- Jeg tror vi sier at du kan kalle meg en ung mann, ikke voksen.

A. Spørsmål til teksten «Tiåret som teller».

1. Hvorfor er forfatteren Meg Jay bekymret for dagens unge?

Fordi de roter bort tjueårene i den tro at de har veldig god tid til å gjøre hva som helst og det ikke er fornuftig synes hun.

2. Hva er det som karakteriserer gruppen kidults/twixters?

En ny og raskt voksende gruppe av unge i 20 og 30-årene. Mange av dem aner ikke hva de skal gjøre i sitt eget liv.

3. Hva mener Gunn Helen Øye når hun kaller unge i dag "fordi-generasjonen"?

Hun mener at de er sånn på grunn av noe. Altså denne generasjonen er borte av samfunnet og miljøet.

4. Hvorfor bestemte Junaid Khan seg for å gå tilbake til studiene?

Fordi han tenkte seg grundig etter at han hadde testet arbeidslivet og oppdaget at utdanning er viktig.
hadde testet

B. Fullfør setningene (så de gir samme mening som i teksten).

1. "Det gylne tiår" beskriver en som tror at man kan få til hva som helst, alle drømmer skal gå i oppfyllelse, ifølge Junaid Khan.
2. Den perioden i livet som har størst innflytelse på voksenlivet er tjueårene.
3. På midten av 2000-tallet oppsto ord som Kidults og twixters i USA for å beskrive en ny og raskt voksende gruppe av unge mennesker i tju- og trettiårene.
4. Økte valgmuligheter er gitt av den økende individualiseringen.
5. Hvis man får gjort nok i tjueårene, blir det ikke desto mer som må realiseres i trettiårene.

C. Alternative uttrykksformer

1. A. De blir forsørget av foreldrene sine.
B. Det er foreldrene som forsørger dem
2. A. Noen samfunnsgrupper dyrker dyktighet.
B. I noen samfunnsgrupper _____
3. A. Denne usikkerheten gjør dem bekymret.
B. De blir bekymret av denne usikkerheten.
4. A. «Det er ikke de unges skyld at de har for store forventninger,» hevder Gunn Helen Øye.
B. Gunn Helen Øye hevder at det ikke er de unges skyld at de har for store forventninger.
5. A. Junaid Khan er tilbake på skolebenken.
B. Junaid Khan har kommet tilbake på skolebenken.

D. Verb.**Sett inn riktig form av verbet.**

- å finne Noen dager etter at Whitney Houston hadde funnet død,
- å spille ble en av sangene hennes spilt på
- å spille flere radiostasjoner. Den sangen man spilte på den tiden, var "The greatest love of all". Innholdet i teksten er enkelt:
- å oppleve Den største kjærligheten du vil kunne oppleve, er kjærligheten til deg selv. Forfatteren Jean M.
- å utgi Twenge gav ut i april 2006 boka *Generation Me*,
- å få og filosofien hennes fikk samme navn som boka i løpet av årene som har gått.
- å handle Jean M. Twenge lot boka handles om de som ~~handlet~~
- å føde ble født på 70-, 80- og 90-tallet. Boka dreide
- å oppleve seg om mennesker som aldri tidligere har opplevd
- å fortelle en krig, og boka forteller at de var unike, at alt de
- å gjøre gjorde var viktig og riktig. For noen måneder
- å lese siden var det mulig å lese en rørende
- å fortelle artikkel i en avis der en ung journalist fortalte historien om sin døde mor. Fra å være morsom og levende
- å forvandle seg forvandlet moren så
- å forsvinne til å bli en dypt deprimert kvinne, og til slutt forsvant hun inn i elsk-deg-selv-bøkene. Hun er en av mange. Vi
- å realisere seg realiserte oss selv nå for tiden, vi
- å forvente forventer hele tiden å få en jobb som
- å betale er betalt godt betalt, slik at det er

- å kjøpe mulig for oss å kjøpe et stort hus i Ullevål Hageby.
- å by Men hva er lykke, og hva Kan livet by på til
- å bli syvende og sist? Møtet med virkeligheten blir
- å være brutalt for *Generation Me*, for kanskje vi ikke er så
- å mene unike likevel? Hva ville Whitney Houston mene
- å leve om alt dette, hvis hun levde.

E. Setningsbinding

Knytt sammen de to setningene ved hjelp av ordene som står i parentes. Du kan bytte om på rekkefølgen av setningene, men det logiske innholdet må være det samme.

Mange av dagens tjuetåringer kan bli skuffet når de kommer i trettiårene.

De unge har ofte store forventninger til hvordan livet skal bli.

- (fordi) Mange av dagens tjuetåringer kan bli skuffet når de kommer i trettiårene fordi de unge ofte har store forventninger til hvordan livet skal bli.
- (så) De unge har ofte store forventninger til hvordan livet skal bli, så mange av dagens tjuetåringer kan bli skuffet når de kommer i trettiårene.
- (derfor) De unge har ofte store forventninger til hvordan livet skal bli. Derfor kan mange av dem bli skuffet når de kommer i trettiårene.
- (for) Mange av dagens tjuetåringer kan bli skuffet når de kommer i trettiårene for de unge har ofte store forventninger til hvordan livet skal bli.
- (av den grunn) De unge har ofte store forventninger til hvordan livet skal bli. Av den grunn kan mange av dagens tjuetåringer bli skuffet når de kommer i trettiårene.

F. Sett inn adjektivet og substantivet i riktig form i setningene.*viktig – periode*Til slutt leste vi om noen viktige perioder i verdenshistorien.Tjue- og trettiårene er en av de viktigste periodene i livet.Hvilken periode synes du er viktigst enn barndommen?Jeg mener at ungdomstiden er den aller Viktig periode i livet.Hva skal du gjøre i denne viktige perioden?**G. Lukeøvelse****Fyll inn de åpne lukene med ett ord i hver.****Ventelister for kortreist, økologisk mat***Aftenposten*, 14. juli 2014Det er flere ventelister for å abonnere på kortreist mat i Oslo.Oslo Kooperativ har 777 medlemmer som kan bestille ferdige grønnsaksposer og flere enn 1000 Oslo-borgere står på venteliste for å bli medlem.

– Vi merker at dette er noe folk vil ha, sier Mads Pålsrud, styremedlem.

- Går rett inn i «tidsånden»1 oppstarten i fjor vår er ventelistene bare blitt lengre og lengre.

– Moteriktig, sunt, bærekraftig, etisk riktig - kortreist mat er et positivt ladet tema på mange måter. Det går rett inn i «tidsånden». Jeg tror vi Kommer til å se mer og mer av denne typen tilbud av kortreist mat, sier Annechen Bugge, som forsker på nordmenns spisevaner på SIFO. Hun mener at man ser en økende interesse i samfunnet for alle aktiviteter som er knyttet til mat, og særlig knyttet til det lokale og kortreiste.

- Vil ha mat med historie

Det vi ser, er en økende opptatthet av sunnhet og helse. Stadig flere ønsker et råvarebasert kosthold, og forbrukerne legger pris på å lage mat fra bunnen av. Folk ønsker mat med en historie. Mange vil gjerne kunne produsere maten i stor grad selv. Man vil tilbake til noe friskt og naturlig, og vi ser at mange forbrukere ~~foretrekker~~ liker å kjøpe norsk og kortreist.

- En selvfølge

Hanna Halpren, daglig leder på Restaurantakademien i Stockholm, sier at trenden er global. Hun tror at økologisk og kortreist mat etter hvert vil bli en selvfølge.

- Det vi ser, er at vi mennesker ikke kjenner godt helt trygge. Vi vil tilbake til den gamle, andre verden, men på en moderne måte. Neste uke vil Kooperativet ta opp 500 nye medlemmer. Av den grunn halveres ventelisten. Mange har ventet i nesten ett år, sier Helene Austevoll, styremedlem i Oslo Kooperativ. Man får et helt annet forhold til å kjøpe maten når man vet hvor den kommer fra.

Trenger mer plass

Det finnes flere av abonnementsordninger for frukt og grønt i Oslo. Kooperativet skiller seg ut ved at de er drevet på dugnad. Her må medlemmene få bidra, enten ved å pakke poser eller med å drifte organisasjonen. De kaller seg et «arbeidsfellesskap». Nå ønsker de å starte lokale kooperativer finnes omkring i Oslo, og er allerede på utkikk ~~tatt~~ til nye lokaler på Tøyen. Flere andre byer er interessert i å følge etter.

- Det har virkelig tatt seg opp de siste årene. Det er en direkte link mellom bonden og forbrukeren som jeg tror mange setter stor pris på, sier Pålsrud.

Do not write
in this space

Den evige jakten på lykken

Å skrive om et emne som er relatert til lykke, er veldig interessant.

Til å begynne med, vil jeg si at lykken er et omfattende ord som betyr mye. Altså, folk begreper lykken på flere forskjellige måter. Noen synes at det gode liv, er å ha tusenvis milliarder av penger. Og noen tror ikke på det. Derfor er det vanskelig å si hva lykken eller det gode liv består av.

Fra mitt eget synspunkt, synes jeg at lykken er å gjøre noe til andre slik at de blir glade og fornøyde i sitt liv. Jeg kan begrunne det nærmere.

Før det første opplevde jeg både vanskelige og lette situasjoner. Det var i hjemlandet mitt før jeg kom til Norge. Der jobbet jeg som lege på krigsherjete områder. Til tross for at det var farlig å jobbe der, ~~hadde jeg~~ opplevde jeg den beste tiden i mitt liv. Jeg følte meg at jeg var den lykkelige mannen i hele verden fordi jeg kunne hjelpe dem som trengte nødhjelp. Dessuten reiser ikke de fleste av legene ditt.

Før det andre utgjør de som gikk selvmord stor prosent og de fleste av dem er veldig rike og velstående personer. Det vil si at penger ikke er alt i et godt liv. Et godt liv er imidlertid meningsfullt.

Før det tredje mener jeg at når man gir penger eller gjør noe for andre, føler man veldig bra og ser man dermed veldig fornøyd ut. Men når man tar noe eller ~~oplever~~ opp på bekostning av de andre folk, blir det veldig dårlig i samvitighet. Deretter kan dette føre til flere sykdommer i hjertet og hjernen.

Avslutte grunnene mener jeg at lykken kan oppnås med å gi mer enn å ha. Å gi betyr at man hjelper de andre. Det innebærer at læreren kan gi kunnskap, legen kan behandle pasientene sine godt, Regjeringsmedlemmer styrer land på en fornuftig måte

Do not write
in this space

os.v. Det er ikke ^{bare} penger som ~~gi~~ vi gir, men det finnes noe andre.
En annen ting jeg vil peke på at Kjærlighet viss er viktig for
å ha et godt liv. ~~Det~~ Kjærlighet i familien, samfunnet og
ikke mist vårt liv. Etter min mening er Kjærligheten den
sterke våpen mot hat og hevn slik at folk lever i fred og glede.
Mange tok feil ~~med~~ ~~da~~ de risikerte sitt liv og reiste ved
sjøen til Europa fra fattigeland. Hver dag hører vi slike historier
som er veldig ødeleggende og skuffende. Dersom de tenkte nøyaktig
om hva egentlig er lykken, kunne de ikke dødestik. Hadde jeg
makt til å oppnå ~~alle~~ alle folk i hele verden ~~kan~~ ville jeg
fortelle dem hva et godt liv betyr.
Tilslutt vil jeg trekke konklusjoner å si at lykken er rundt oss.
Vi kan oppnå lykken når vi ser rundt, ser dypt, innsen nøyaktig
og blir veldig takknemlige. Dessuten er det viktig å ikke
klage. Sist men ikke minst ser på den lyse siden av liv. På
den måte ~~lykken~~ kan lykken oppnås og vi skal ha det godt
som plommen i egget. ~~Det~~